

Asia: Riuttamäen tuulivoimahankkeen YVA-ohjelma, Axpo Renewable Finland Oy, Koski TI ja Marttila (LVV-U/76282/2026)

Lupa- ja valvontavirasto
kirjaamo@lvv.fi

Lausunto

1 Johdanto

Axpo Renewable Finland Oy suunnittelee n. 450 ha laajuiselle hankealueelle enintään 8 tuulivoimalan rakentamista Kosken TI sekä Marttilan kuntien rajalle. Suunniteltujen voimaloiden korkeus on 300 m. Hanke liitetään valtakunnan verkkoon n. 14-16 km uudella 110 kV voimajohtolla Suurilan sähköasemalla.

2 Lausunto

Pyydettyä lausuntonaan Luonnonvarakeskus esittää seuraavan.

Lausunnossaan Luke keskittyy Metsästyslaissa (28.6.1993/615) 5 § (13.7.2018/555) lueteltuihin riistalajeihin.

Hankkeessa tehdään mm. pesimälinnustoselvitys, metsäkanalintuselvitys, lintujen muutonseurannat, lumijälkiselvitys, saukkoselvitys ja suden ulvontakartoitus.

Riuttamäen tuulivoimahankkeella on potentiaalisesti merkittäviä luontovaikutuksia, jotka kohdistuvat erityisesti linnustoon, muuhun eläimistöön, luontotyypeihin sekä suojelualueisiin. Vaikutukset syntyvät pääosin rakentamisvaiheen maankäytön muutoksista sekä käytön aikaisista häiriö- ja törmäysriskeistä. Hankealue on pääosin metsätalouskäytössä olevaa havu- ja sekametsää, mutta sen läheisyydessä sijaitsee arvokkaita suoluontokohteita ja Natura 2000 -alueita, erityisesti Karhunperänrahkan Natura-alue.

Kasvillisuuteen ja luontotyypeihin kohdistuvat vaikutukset ovat pääosin paikallisia ja liittyvät voimalapaikkojen, tieverkon ja sähkönsiirtolinjojen rakentamiseen, mutta sähkönsiirron johtoaukot voivat aiheuttaa pitkäkestoista elinympäristöjen muutosta metsäalueilla.

Linnustoon kohdistuvat vaikutukset ovat keskeisiä, tuulivoimalat voivat aiheuttaa törmäysriskejä sekä häiriöitä pesimä- ja muuttolinnustolle, erityisesti alueen läheisyydessä sijaitseville arvokkaille suo- ja lintualueille. Eläimistön osalta vaikutuksia voi aiheutua elinympäristöjen menetyksestä ja pirstoutumisesta sekä häiriöistä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää luontodirektiivin liitteen IV(a) lajeihin, joiden lisääntymis- ja levähdyspaikkojen turvaaminen on lainsäädännöllisesti velvoittavaa.

Linnustokartoitusten osalta Luke huomauttaa, että kanalinnuilla on voimakkaat vuosien väliset vaihtelut kannansuuruudessa, joten laskentojen toteuttaminen vain yhtenä vuonna saattaa antaa väärän kuvan alueen merkityksestä lisääntymisympäristönä. Yhden vuoden aineisto on altis satunnaisvaihtelulle. Tällöin tulosten tulkinnassa ja johtopäätöksissä on syytä olla varovainen.

Luke huomauttaa, että luontoselvityksissä ei tulisi jättää kartoittamatta tavanomaisia metsäkohteita, jotta kokonaiskuva alueen linnustosta, kuten metsäkanalinnuista, ei jäisi erityiskohteiden varaan. Hankealueelta saattaa jäädä tällöin laajoja alueita kartoittamatta. Soidinselvitysten tulokset ovat tärkeitä ja ne tulee ottaa huomioon voimaloiden sijoittelussa.

Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin: valumavesien ohjailu, ojien selkeytysaltaat, maansiirtotöiden ajoitus, voimaloiden, sähkönsiirtolinjojen ja huoltoteiden sijoitus alueelle on tehtävä lähivesistöt huomioiden.

Luke huomauttaa myös, että Natura 2000 -alueiden läheisyyteen sijoittuvassa tuulivoimarakentamisessa on kiinnitettävä erityistä huomiota sellaisiin herkkiin lajeihin, joiden tilankäyttö on laajaa ja/tai joiden laadukkaista elinympäristöistä on Suomessa puute.

Yhteisvaikutusten tarkastelun ei tulisi rajoittua muihin tuulivoimahankkeisiin vaan ennemminkin tulisi huomioida hankkeen vaikutukset yhdessä kaikkien sellaisten hankkeiden ja toimien kanssa, jotka voivat tarkasteltuun lajistoon vaikuttaa merkittävästi.

Riittämäen tuulivoimahankkeen yhteisvaikutukset muodostuvat pääasiassa hankkeen ja muiden alueen maankäyttömuotojen sekä energiainfrastruktuurin yhteisvaikutuksena. Vaikka lähialueella ei ole merkittävää määrää muita tuulivoimahankkeita, yhteisvaikutuksia voi syntyä erityisesti yhdessä olemassa olevien ja suunniteltujen sähkönsiirtolinjojen sekä muiden maankäytön muutosten kanssa.

Yhteisvaikutukset korostuvat linnuston osalta, koska useiden hankkeiden ja rakenteiden (tuulivoimalat, voimajohdot) yhdistelmä voi lisätä törmäysriskiä ja heikentää muuttoreittien sekä levähdys- ja pesimäalueiden laatua laajemmalla alueella kuin yksittäinen hanke. Yhteisvaikutukset voivat ilmetä elinympäristöjen pirstoutumisena ja häiriövaikutusten kumuloitumisena, erityisesti metsäalueilla ja suoympäristöissä. Tämä voi heikentää lajien liikkumismahdollisuuksia ja lisätä paineita suojelullisesti arvokkaisiin kohteisiin.

Natura 2000 -kohteiden osalta yhteisvaikutusten arviointi on keskeistä, sillä useiden samanaikaisten vaikutusten kumuloituminen voi heikentää alueiden suojeluperusteita, vaikka yksittäisen hankkeen vaikutus olisi rajallinen.

3 Lausunnon tiivistelmä

Hankkeen luontovaikutukset voivat olla paikoin merkittäviä, erityisesti suojeluarvoiltaan herkillä kohteilla. Vaikutusten merkittävyys riippuu lopullisesta sijoittelusta sekä lieventämistoimenpiteiden tehokkuudesta, ja se tarkentuu YVA-menettelyn jatkovaiheessa tehtävien selvitysten perusteella.

Luke huomauttaa, että kanalinujen esiintymisen selvittämiseksi suunnittelualueella olisi hyvä tehdä soidinpaikkaselvitykset useampana peräkkäisenä vuotena. Tällöin soidinpaikkaselvitys antaisi paremman kuvan alueen merkityksestä kanalinnuille, kuin yksittäisenä keväänä tehty selvitys.

Yhteisvaikutusten tarkastelun ei tulisi rajoittua muihin tuulivoimahankkeisiin vaan ennemminkin tulisi huomioida hankkeen vaikutukset yhdessä kaikkien sellaisten hankkeiden ja toimien kanssa, jotka voivat tarkasteltuun lajistoon vaikuttaa merkittävästi. Lisäksi on tärkeää keskittyä ekologisten yhteyksien säilyttämiseen. Yhteisvaikutusten merkittävyys riippuu hankkeiden kokonaismäärästä, sijoittumisesta ja toteutustavasta. Vaikutukset voivat olla paikoin merkittäviä, erityisesti herkissä luontokohteissa, ja niiden ehkäiseminen edellyttää huolellista suunnittelua, vaihtoehtotarkastelua sekä lieventämistoimenpiteitä. Pintavesistöjen kannalta on olennaista suunnitella hankkeen työt ja rakenteet niin, että vältetään kaikkea kiintoainekuormitusta alueen uomiin.

Nina Peuhkuri

Operatiivinen päällikkö, johtava tutkija

Hyväksytty Luken prosessinhallintajärjestelmässä 06.07.2026 klo 11:22:20.

Lausunnon valmistelija(t):

Saara Kattainen

Esa Huhta

Liitteet:

Tiedoksi: